

Samenwerkingsprotocol collectieve schuldenregeling

Inleiding

Om een succesvolle collectieve schuldenregeling mogelijk te maken is een goede samenwerking nodig tussen de Arbeidsrechtbank, de schuldbemiddelaar en de hulpverlening. Daar de samenwerking tussen de verschillende actoren niet altijd even vlot verloopt, wil dit samenwerkingsprotocol deze verbeteren. Dit om de gevolgen zoals frustratie, onbegrip, ... te voorkomen.

BudgetInZicht Kempen, Orde van Advocaten van Turnhout, Welzijnszorg Kempen, CAW De Kempen en de OCMW's uit het arrondissement Turnhout hebben het initiatief genomen om een samenwerkingsprotocol binnen de collectieve schuldenregeling uit te schrijven.

Deze samenwerkingsovereenkomst heeft als doel om de samenwerking tussen de drie actoren te optimaliseren en op maat uit te werken.

De wet op collectieve schuldenregeling heeft een drievoudige doelstelling:

- de schuldenaar in staat stellen zijn schulden in de mate van het mogelijke af te lossen, en tegelijkertijd
- waarborgen dat de schuldenaar en zijn gezin een menswaardig leven kunnen leiden, zowel tijdens als na het verloop van de procedure
- de schuldenaar na afloop van de collectieve schuldenregeling een nieuwe start te geven

Tot op heden krijgt het begrip *menswaardig bestaan* in de wet op collectieve schuldenregeling weinig invulling. Het begrip 'menswaardig bestaan' betekent in dit protocol dat de fundamentele menselijke behoeften van de schuldenaar en zijn/haar gezin dienen vervuld te zijn opdat zij minimaal zouden kunnen participeren aan de maatschappij (definitie zoals vormgegeven door Cebud). Dit is het kader van waaruit de verschillende actoren vertrekken in dit protocol en waarbinnen we de doelstellingen van de collectieve schuldenregeling willen invullen.

In de praktijk is het de intentie van de betrokken actoren om bij problemen, antwoorden te geven die passen binnen de geest van de wet op collectieve schuldenregeling. Deze antwoorden zullen steunen op de middelen en de mogelijkheden van ieder van de drie actoren in deze samenwerking.

Ten slotte beoogt deze overeenkomst eveneens een vertrouwensrelatie tussen de partijen te creëren, waarbinnen het mogelijk moet worden het menswaardig bestaan van de schuldenaar te garanderen en zijn/haar schulden af te lossen in de mate van het mogelijke.

1 De samenwerking

Het samenwerkingsprotocol biedt een basis aan afspraken en richtlijnen die de samenwerking tussen hulpverleners en schuldbemiddelaars in de regio bevordert. In dit protocol wordt er een onderscheid gemaakt tussen afspraken en richtlijnen: niet elke afspraak is toepasbaar op elke schuldenaar in collectieve schuldenregeling. Verder in dit document leest u hier meer over.

Dit document is tot stand gekomen door verschillende overlegmomenten tussen schuldbemiddelaars, maatschappelijk werkers en juristen vanuit de OCMW's, medewerkers van CAW De Kempen, BudgetInZicht Kempen en Welzijnszorg Kempen.

Het protocol wordt erkend door volgende actoren: Arbeidsrechtbank arrondissement Antwerpen afdeling Turnhout, schuldbemiddelaars, OCMW's terug te vinden in bijlage 1, Welzijnszorg Kempen, CAW De Kempen en BudgetInZicht Kempen.

1.1 De actoren en de rollen

Voor we tot het uiteindelijke protocol komen, geven we een overzicht van de verschillende actoren en hun rollen binnen dit samenwerkingsprotocol:

1.1.1 Arbeidsrechtbank

De rechtbank ziet toe op de *naleving* van de bepalingen inzake de collectieve schuldenregeling.

Verder is het mogelijk om een *bemiddelingsgesprek* (in Raadkamer) tussen de schuldenaar en de schuldbemiddelaar te organiseren. De richtlijnen hieromtrent zijn terug te vinden in het protocol.

1.1.2 Schuldbemiddelaar

Enkel door de wet aangeduide personen kunnen optreden als schuldbemiddelaar (zie art. 1675/17, § 1 Ger. W.).

De schuldbemiddelaar is een *onafhankelijke en onpartijdige tussenpersoon* die bemiddelt tussen de schuldenaar en de schuldeisers. Hij volgt de procedure op en controleert de uitvoering van de opgelegde regeling. Dit binnen het kader van het menswaardig bestaan van de schuldenaar en zijn/haar gezin.

De schuldbemiddelaar is verplicht om de schuldenaar te informeren en doet dit onder andere door een afschrift van het jaarverslag te bezorgen aan de schuldenaar en de schuldenaar te informeren over de staat van zijn rekening indien dit gevraagd wordt (artikel 1675/17, § 3 Ger. W.). Daarnaast moet de schuldbemiddelaar de rechter jaarlijks (na tussenkomst van de beschikking waarbij de minnelijke aanzuiveringsregeling wordt gehomologeerd of vanaf de beschikking waarbij een gerechtelijke aanzuiveringsregeling wordt opgelegd) op de hoogte brengen van de stand van zaken van de collectieve schuldenregeling.

1.1.3 Hulpverlener van CAW De Kempen

Een hulpverlener van een CAW kan verschillende rollen opnemen. In het kader van een collectieve schuldenregeling kan deze hulpverlener optreden als:

Brugfiguur

De hulpverlener kan worden aangesproken door de schuldenaar om als tussenpersoon op te treden. Dit is opportuun wanneer er nood is aan een hulpverlener die informatie op maat kan vertalen voor de schuldenaar, door de individuele situatie te kaderen binnen de wet op de collectieve schuldenregeling. Indien de schuldenaar over onvoldoende informatie beschikt, is het aan de hulpverlener om deze vragen over te brengen aan de schuldbemiddelaar. Anderzijds is het ook mogelijk dat de hulpverlener mee op gesprek komt bij de schuldbemiddelaar om ook in dit gesprek een brug te maken tussen beide partijen. Zowel de schuldbemiddelaar als de schuldenaar kunnen hierin initiatief nemen. De hulpverlener kan contact opnemen met de schuldbemiddelaar mits mandaat van de schuldenaar.

Informatieverstrekker

De schuldenaar stapt niet altijd goed geïnformeerd in een collectieve schuldenregeling. Het kan daarom ook één van de taken van de hulpverlener zijn om de schuldenaar te informeren. Dit heeft zowel betrekking op de opstart van de procedure, het verloop ervan, alsook het einde (bijvoorbeeld het duiden van het afbetalingsplan en/of de berekening van het leefgeld), de rollen van de verschillende betrokken partijen en niet in het minst deze van de schuldbemiddelaar zelf.

De hulpverlener kan de taak op zich nemen om de schuldenaar te informeren voor de opstart van de collectieve schuldenregeling. Eveneens is het mogelijk dat de hulpverlener gedurende de procedure één en ander kan duiden voor de schuldenaar. Op die manier begrijpt de schuldenaar bijvoorbeeld dat de advocaat-schuldbemiddelaar niet zijn advocaat kan zijn. Het betreft kennis over de rechten, maar ook de plichten van de schuldenaar in de collectieve schuldenregeling.

Belangenbehartiger

Het CAW heeft vanuit zijn opdracht ook de rol van belangenbehartiger. Dit vertaalt zich in de collectieve schuldenregeling door toe te zien op de procedurele waarborgen die aan de schuldenaar geboden worden. De hulpverlener van het CAW kan vanuit zijn expertise in budgetbegeleiding en -beheer ondersteuning bieden bij het bepalen van het leefgeld, rekening houdend met de in de wet bepaalde grenzen maar ook met de effectieve noden van de schuldenaar zodat het recht op een menswaardig bestaan gegarandeerd is. De hulpverlener treedt niet op in naam van de schuldenaar, maar ondersteunt wel de schuldenaar in het kader van de procedure door hem te informeren, te adviseren en de zaak mee te bepleiten.

1.1.4 Hulpverlener van OCMW

De rol die een maatschappelijk werker van een OCMW kan opnemen komt grotendeels overeen met die van een hulpverlener van het CAW. De maatschappelijk werker kan bijvoorbeeld eveneens als tussenpersoon een bemiddelende rol opnemen of een brugfunctie vervullen. De maatschappelijk werker kan de nodige informatie geven over de wet op de collectieve schuldenregeling en het verloop van het dossier. De maatschappelijk werker kan bijkomend volgende rollen vervullen:

Procedurele waarborgen voor de schuldenaar

OCMW's kunnen de schuldbemiddelaar ondersteunen in de opmaak van het budget voor leefgeld of kunnen de schuldbemiddelaar de nodige informatie verstrekken. De maatschappelijk werker waakt erover dat de hoogte van het leefgeld realistisch is. Een realistisch leefgeld vermindert het risico op nieuwe schulden. De maatschappelijk werker kan over de hoogte van het leefgeld bemiddelen en kan hierbij ook terugvallen op een aantal wettelijke principes.

Budgethulpverlening

In bepaalde dossiers kan de schuldenaar nood hebben aan hulp of ondersteuning bij het beheren van zijn leefgeld. In zo'n geval kan het wenselijk zijn om budgetbeheer of -begeleiding op te starten of verder te zetten. Het OCMW onderzoekt deze mogelijkheid.

Voorwaarden of begeleidingsmaatregelen in een collectieve schuldenregeling

De maatschappelijk werker kan een rol spelen in het naleven van de voorwaarden of begeleidingsmaatregelen. De mogelijke ondersteunende taken zijn opgenomen in bijlage 3 van het samenwerkingsprotocol.

Leefloon of financiële hulp

Maatschappelijk werkers worden regelmatig geconfronteerd met aanvragen voor financiële steun tijdens een collectieve schuldenregeling. Een collectieve schuldenregeling beperkt dit recht niet (zie artikel 1675/3 G.W.). Het OCMW dient steunzoekers in staat te stellen een menswaardig bestaan te leiden, en niet hun schulden te betalen. Een financiële steun moet dienen waarvoor het bedoeld is. De mogelijke financiële steunen zijn per OCMW opgenomen in bijlage 4 van het samenwerkingsprotocol.

Aandacht voor sociale zekerheid en sociale voordelen

Maatschappelijk werkers begeleiden hun cliënten ook bij het uitputten van hun rechten in de sociale zekerheid en bij het aanvragen van sociale voordelen. Ook daarom kan in een procedure collectieve schuldenregeling een goede samenwerking een meerwaarde betekenen en zorgen voor hogere inkomsten en/of minder uitgaven.

1.2 Praktische uitwerking

Iedere hierboven beschreven actor krijgt het mandaat om samen toe te zien op de praktische uitwerking van dit protocol en elkaar hierover aan te spreken. BudgetInZicht Kempen zal als aanspreekfiguur fungeren voor de hulpverleners. Zij zullen goede praktijken, knelpunten, ... centraliseren. De stafhouder Balie Turnhout zal hiervoor aanspreekfiguur zijn voor de advocaat-schuldbemiddelaars. De Arbeidsrechtbank Turnhout en de Stafhouder Balie Turnhout (bij inbreuken op de deontologie) zijn de enige actoren die gepast kunnen sanctioneren.

Dit protocol bevat basisafspraken. Voor de concretisering op lokaal niveau is het belangrijk dat zowel de OCMW's, als de schuldbemiddelaars initiatief kunnen nemen. Aangezien elk OCMW en Schuldbemiddelaar een eigen manier van werken heeft, is het belangrijk om verdere werkwijzen af te stemmen met elkaar.

We opteren er voor om minstens éénmaal per jaar een *overleg* te beleggen met alle actoren (vanuit een vertegenwoordiging). BudgetInZicht Kempen zal samen met de vertegenwoordigers van de schuldbemiddelaars initiatief nemen om dit overleg te organiseren en op basis hiervan het protocol verder te optimaliseren. Het protocol wordt geëvalueerd indien één van de actoren dit nodig acht.

2 Het protocol

Het protocol is opgedeeld in twee grote luiken. Enerzijds zijn er de gemaakte afspraken die van toepassing zijn op elke actor en schuldenaar. Anderzijds vindt u richtlijnen terug. De richtlijnen zijn niet algemeen en dus niet op elke schuldenaar en actor van toepassing. Deze zijn dan eerder aanbevelingen die - wanneer de situatie zich voordoet - wel worden aangeraden om te volgen. We maken dit onderscheid omdat we geen afspraken kunnen maken die niet voor iedereen van toepassing zijn.

2.1 Afspraken

Een afspraak is van toepassing op elke situatie (of zoals de situatie hieronder beschreven staat) en elke actor. Elke afspraak wordt nagekomen zoals hieronder beschreven.

- 1.** Het uitwisselen van gegevens die nodig zijn om het menswaardig bestaan en het aflossen van schulden te bevorderen, kunnen *mits akkoord van de schuldenaar* gebeuren. Deze brief is terug te vinden in bijlage 2. Het kan in dit geval gaan om bijvoorbeeld de financiële gegevens van de cliënt met als doel het aanvragen van een financiële steun. Een ander voorbeeld kan gaan over het raadplegen van de expertise van een hulpverlener.
 - i.** In de afsprakennota (overeenkomst tussen schuldbemiddelaar en schuldenaar) is een clause opgenomen die het mogelijk maakt om bepaalde gegevens uit te wisselen in functie van de hierboven beschreven afspraak.
- 2.** Een *samenwerking* tussen hulpverlening en schuldbemiddelaar ontstaat wanneer volgende situaties zich voordoen:
 - i.** Het menswaardig bestaan van de schuldenaar komt in het gedrang of kan niet meer gegarandeerd worden.
 - a)** De schuldbemiddelaar verwijst de schuldenaar door naar de correcte hulpverleningsinstantie (OCMW of CAW De Kempen). De schuldenaar neemt initiatief.
 - ii.** De hulpverlener neemt contact met de schuldbemiddelaar mits mandaat van de schuldenaar.
 - iii.** De schuldenaar neemt zelf initiatief.
 - iv.** De schuldenaar is reeds in begeleiding bij een hulpverleningsinstantie waarbij de financiën deel uitmaken van het traject.
 - a)** De schuldenaar (of de hulpverlener mits akkoord van de schuldenaar) neemt initiatief om contact op te nemen met de schuldbemiddelaar. De partijen maken afspraken waar nodig om het contact zo optimaal mogelijk te laten verlopen. De verschillende partijen spreken de wijze en frequentie van communiceren af.
 - v.** De schuldenaar heeft een tekort aan inkomen en/of de (sociale) rechten zijn nog niet gemaximaliseerd. Dit maakt dat het niet mogelijk is te voorzien in de basisbehoeften en dat er samen met de hulpverlener en de schuldenaar gezocht dient te worden naar een tijdelijke (waar geven we momenteel geld

aan uit (vaste kosten, huishouden, ...?) en een structurele oplossing (inkomen verhogen en/of uitgaven verlagen). Er wordt dialoog opgestart tussen de hulpverlener, schuldenaar en schuldbemiddelaar.

- 3.** De rechten van de schuldenaar dienen gemaximaliseerd te zijn/te worden. Dit om het menswaardig bestaan te kunnen garanderen en de afbetaling van de schulden te optimaliseren. In bijlage 4 vindt u een opsomming van de mogelijke steunmaatregelen waarop de schuldenaar (afhankelijk van zijn situatie) beroep kan doen. Deze steunmaatregelen zijn verschillend per OCMW en kunnen slechts toegekend worden door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn of het Bijzonder Comité van de Sociale Dienst op basis van een financieel en sociaal onderzoek. De schuldbemiddelaar kan de schuldenaar doorverwijzen naar het OCMW. De schuldenaar neemt zelf initiatief (al dan niet met ondersteuning van een hulpverlener).

Het uitwisselen van gegevens tussen de hulpverlener en de schuldbemiddelaar kan mits mandaat van de cliënt en in beide richtingen. De standaardbrief in bijlage 2 maakt dit mogelijk. Het bezorgen van de gegevens gebeurt binnen een termijn van maximum 10 werkdagen of overeengekomen in onderling overleg te rekenen vanaf ontvangst door de schuldbemiddelaar van het verzoek.

De schuldenaar:

- i.* Maakt een afspraak en zorgt voor een persoonlijk contact met een maatschappelijk werker van het OCMW.
- ii.* Licht de schuldbemiddelaar in.

Het OCMW:

- iii.* Bepaalt de termijnen waarin ze in het bezit dienen te zijn van de nodige (financiële) informatie en gegevens.
- iv.* Zal bij een positief antwoord de schuldenaar en de schuldbemiddelaar inlichten. Een financiële steun of premie zal dan rechtstreeks naar de schuldenaar gestort worden.

De schuldbemiddelaar:

- v.* Levert binnen de overeengekomen termijn (te rekenen vanaf ontvangst door de schuldbemiddelaar van het verzoek) de nodige informatie.
- 4.** Een financiële steunmaatregel moet zijn doel kunnen behouden. Het is een recht voor de schuldenaar en dient om zijn menswaardig bestaan te garanderen. Schulden kunnen dan ook niet betaald worden met een financiële steunmaatregel. Om deze redenen:
 - i.* Wordt de steunmaatregel rechtstreeks aan de cliënt of afnamerekening van het OCMW gestort.
 - ii.* Wordt de schuldbemiddelaar op de hoogte gesteld vooraleer de steunmaatregel wordt gestort.
 - 5.** De schuldenaar heeft het recht om zicht te houden op zijn financiën en zijn

financieel overzicht op te vragen. De schuldenaar zal elke drie maanden een financieel overzicht kunnen bekomen. De schuldbemiddelaar is vrij om het financieel overzicht meerdere keren af te leveren.

- i.* De schuldenaar kan na het maken van een afspraak met het kantoor van de schuldbemiddelaar gratis zijn financieel overzicht bekomen.
- ii.* De schuldenaar kan vragen om het financieel overzicht per post of per mail te versturen. De schuldbemiddelaar ontvangt hiervoor een vergoeding volgens de wettelijk vastgelegde normen.

- 6.** Vanuit de Arbeidsrechtbank Turnhout en BudgetInZicht Kempen is er een brochure ontwikkeld die de (ex-)schuldenaar op weg helpt in het beheren van zijn financiën (tijdens en/of na de collectieve schuldenregeling). De schuldbemiddelaar geeft deze brochure mee met de schuldenaar bij beëindiging van de collectieve schuldenregeling bij vonnis.

2.2 Richtlijnen

Een richtlijn is niet op iedere situatie of actor van toepassing. We rekenen hiervoor op de actoren zelf om hiermee om te gaan als een *goede huisvader* en indien een richtlijn van toepassing is of een meerwaarde zou bieden, deze te volgen.

- 1.** Een samenwerking tussen hulpverlening en schuldbemiddelaar is opportuun wanneer:
 - i.* De communicatie tussen schuldenaar en schuldbemiddelaar moeilijk loopt.
 - ii.* De schuldenaar ondersteuning nodig heeft bij het beheren van zijn leefgeld.
 - iii.* De schuldenaar nood heeft aan (psycho-sociale) begeleiding.
 - iv.* Een herroeping dreigt. De schuldenaar is hier dan initiatiefnemer.

De schuldbemiddelaar informeert en adviseert de schuldenaar om contact op te nemen met de juiste instantie. In bijlage 1 vindt u een lijst met ondersteunende diensten die de schuldbemiddelaar hierin kunnen helpen.

De hulpverlener neemt in deze situatie bijvoorbeeld de rol op van brugfiguur (zie verschillende rollen). De schuldenaar neemt indien van toepassing onafhankelijk een eindbeslissing ten gunste van het verdere traject.

- 2.** Met het oog op het voorkomen van meer of grotere schulden is het aan te raden bepaalde verzekeringen aan te gaan. Welke verzekeringen dit zijn, is afhankelijk van de situatie waarin de schuldenaar zich bevindt.
- 3.** Indien opportuun (afhankelijk van de schuldenaar en zijn situatie) wordt er een derdebetalersregeling getroffen met de huisarts (en indien mogelijk ook met de tandarts).
 - i.* De schuldbemiddelaar kan een begeleidende brief meegeven met de schuldenaar.

Indien de huisarts of tandarts hier niet aan wenst te participeren, is het mogelijk om aan de huisarts of apotheek te vragen de rekening rechtstreeks aan de

schuldbemiddelaar door te sturen. Deze brief is ook te gebruiken voor de apotheker.

- 4.** Geschillen, kritieken of meningsverschillen die zich binnen de collectieve schuldenregeling kunnen voordoen, kunnen op volgende wijzen behandeld worden:
 - i. In eerste instantie proberen de schuldbemiddelaar en de schuldenaar zelf tot een vergelijk te komen.
 - ii. De schuldenaar of schuldbemiddelaar kan zich wenden tot de hulpverlening en vraagt dat zij de rol van brugfiguur en bemiddelaar kan opnemen.
 - iii. Wanneer er een geschil is en er geen bemiddeling mogelijk is zoals beschreven in voorgaande punten, is het mogelijk om een geschil schriftelijk neer te leggen bij de griffie van de Arbeidsrechtbank Turnhout.
 - iv. Na de neerlegging van het geschil zal de rechter de partijen oproepen in Raadkamer om te bemiddelen. Indien gevraagd of zinvol kan ook hier een hulpverlener betrokken worden vanuit de rol als brugfiguur.
- 5.** De schuldbemiddelaar streeft er naar de schuldenaar te responsabiliseren gedurende de collectieve schuldenregeling. De schuldbemiddelaar geeft de verantwoordelijkheid over het budget op maat terug aan de schuldenaar.
 - i. Eventueel kan het opportuun zijn om de schuldenaar door te verwijzen naar het OCMW (budgetbegeleiding of -beheer) of Centrum voor Basiseducatie (cursus 'Slim Beheer'). Wanneer u wil doorverwijzen naar een budgetbegeleiding of -beheer is het zinvol om dit tijdig te melden (gelet op mogelijke wachtlijsten).
- 6.** De schuldbemiddelaar kan vanuit zijn positie de inschatting maken dat de schuldenaar in aanmerking komt voor een 'voorlopig bewind'. De schuldbemiddelaar is het best geplaatst om de schuldenaar hier op te wijzen en te informeren.
 - i. Let op voor de supplementaire kosten bij samenloop van een voorlopig bewind en een collectieve schuldenregeling.

3 Bijlages

Aan het protocol worden volgende bijlages toegevoegd:

- Bijlage 1: Lijst contactgegevens OCMW's + Caw De Kempen
- Bijlage 2: Standaardbrief uitwisselen gegevens: in het belang van de cliënt bestaat de mogelijkheid om bepaalde gegevens uit te wisselen in het kader van de collectieve schuldenregeling. U vindt deze standaardbrief hier terug waar de cliënt hiervoor zijn mandaat geeft.
- Bijlage 3: Ondersteunende taken die vanuit de hulpverlening opgenomen kunnen worden: u vindt een lijst terug van ondersteunende taken per OCMW en CAW De Kempen die de schuldenaar kunnen ondersteunen.
- Bijlage 4: Financiële steunmaatregelen: u vindt een lijst terug van financiële steunmaatregelen per OCMW die kunnen bijdragen aan de menswaardigheid van de schuldenaar indien deze in het gedrang komt. Meer uitleg over het openen van deze rechten vindt u eveneens in deze bijlage.
- Bijlage 5: Voorbeeldbrief – doorverwijzing derdebetalersregeling: u vindt een voorbeeldbrief die u als schuldbemiddelaar kan ondersteunen in het treffen van een derdebetalersregeling met de arts en/of apotheek van de schuldenaar.

Bijlage 1

OCMW's van onze regio met contactgegevens + Caw De Kempen

OCMW's van gerechtelijk arrondissement Turnhout + CAW met contactgegevens

OCMW	Herentals	Nederrij 133a	2200	Herentals	014 24 66 66
OCMW	Herselt	Kerkstraat 1A	2230	Herselt	014 54 91 61
OCMW	Hulshout	Grote Baan 256	2235	Hulshout	015 75 01 00
OCMW	Olen	lichtaartseweg 9	2250	Olen	014 21 52 00
OCMW	Westerlo	Verlorenkost 22 bus 1	2260	Westerlo	014 53 87 87
OCMW	Herenthout	Bouwelse Steenweg 52	2270	Herenthout	014 50 21 81
OCMW	Lille	Kerkstraat 22	2275	Lille	014 88 30 90
OCMW	Grobbendonk	Schransstraat 51	2280	Grobbendonk	014 50 81 10
OCMW	Vorselaar	Markt 14	2290	Vorselaar	014 50 00 21
OCMW	Turnhout	Albert Van Dyckstraat 20	2300	Turnhout	014 47 47 47
OCMW	Rijkevorsel	Prinsenpad 27	2310	Rijkevorsel	03 340 39 65
OCMW	Hoogstraten	Jaak Aertsiaan 7	2320	Hoogstraten	03 340 16 01
OCMW	Merksplas	Markt 11	2330	Merksplas	014 63 94 80
OCMW	Beerse	Gasthuisstraat 49	2340	Beerse	014 60 09 59
OCMW	Vosselaar	Cingel 7	2350	Vosselaar	014 60 08 20
OCMW	Oud-Turnhout	Steenweg op Mol bus 1	2360	Oud Turnhout	014 46 22 66
OCMW	Arendonk	Vrijheid 100	2370	Arendonk	014 40 10 50
OCMW	Ravels	Dreef 19	2381	Ravels	014 46 24 00
OCMW	Baarle Hertog	Parallelweg 1	2387	Baarle Hertog	014 69 80 70
OCMW	Mol	Jakob Smitsiaan 22	2400	Mol	014 33 15 11
OCMW	Laakdal	Vogelzang 24	2430	Laakdal	013 67 90 06
OCMW	Geel	J.B. Stessensstraat 69	2440	Geel	014 56 71 00
OCMW	Meerhout	Pastoor Van Haechtplein 13	2450	Meerhout	014 36 90 20
OCMW	Kasterlee	Leistraat 83	2460	Kasterlee	014 55 83 21
OCMW	Retie	Kerkhofstraat 39	2470	Retie	014 38 95 30
OCMW	Dessel	Pastorijstraat 2	2480	Dessel	014 38 90 40
OCMW	Balen	Veststraat 60	2490	Balen	014 82 98 48
CAW De Kempen - onthaal		Hofkwartier 23	2200	Herentals	014 21 08 08

Bijlage 2

Standaardbrief uitwisseling gegevens

Turnhout, 21 April 2017

<Aan>

Geachte

Betreft: naam & adres cliënt - dossiernummer

Ik, <naam cliënt>, geef uitdrukkelijke toestemming aan <naam dienst> om in functie van mijn dossier collectieve schuldenregeling een aantal gegevens op te vragen. Deze schriftelijke toestemming wordt eenmalig gegeven. <Naam dienst> engageert zich om geen uitwisseling van gegevens te doen zonder voorafgaandelijk overleg.

Reden verzoek tot uitwisseling gegevens

<Omschrijf hier kort om welke reden er gegevens worden gevraagd.>

Gewenste gegevens

<Omschrijf welke gegevens opgevraagd kunnen worden.>

Deze toestemming kadert in mijn traject collectieve schuldenregeling en loopt automatisch af bij het einde van mijn collectieve schuldenregeling of het einde van mijn hulpverlening in <naam dienst>. Ik kan mijn toestemming ook intrekken door een eenvoudig verzoek.

Gelezen en goedgekeurd,

Bijlage 3

Ondersteunende taken

- Doorverwijzingen doen: het is mogelijk om de cliënt naar de juiste instantie door te verwijzen (afhankelijk van de hulpvraag). Bijvoorbeeld naar bepaalde diensten binnen CAW De Kempen.

(Ieder OCMW en CAW De Kempen)

- Administratieve ondersteuning: voor het luik dat nog in handen is van de cliënt kan er administratieve ondersteuning geboden worden aan de cliënt. Bijvoorbeeld kan het OCMW de cliënt ondersteunen om de kinderbijslag in orde te maken en andere rechten uit te putten.

(Ieder OCMW)

- Financiële ondersteuning: voor het luik dat nog in handen is van de cliënt kan er financiële ondersteuning geboden worden aan de cliënt. Dit is in combinatie met budgetbeheer en/of budgetbegeleiding. Wanneer we kwalitatief met de cliënt een educatief traject willen afleggen, moet het OCMW kunnen beschikken over het complete financiële plaatje.

(Niet: OCMW Hulshout)

- Tewerkstelling: het is mogelijk om samen met de cliënt een traject op te zetten naar werk toe. Indien het OCMW dit niet op zich neemt, is een doorverwijzing naar VDAB of interimbureau wel mogelijk.

(Ieder OCMW - OCMW Balen beschikt over een gespecialiseerd dienstencentrum Tewerkstelling dat mee zoekt naar een oplossing voor elke cliënt.)

- Huisvesting: vanuit de collectieve schuldenregeling wordt er soms verplicht om op zoek te gaan naar een goedkopere woonst. Het OCMW kan de cliënt hierbij helpen. Dit kan bijvoorbeeld door de huurlijsten van CAW De Kempen mee te geven, administratieve ondersteuning te bieden, enzovoort.

(Ieder OCMW)

- Woonbegeleiding: er kan een woonbegeleider toegewezen worden aan een gezin waar ondersteuning van de thuissituatie wordt geboden. Dit kan op verschillende levensdomeinen zoals o.a. administratie, opvoeding, psychosociaal welzijn, zoeken naar een woning,

(CAW De Kempen, OCMW Balen, OCMW Herentals)

- Toeleiding Pro Deo: wanneer een cliënt recht heeft op een Pro Deo, kan het OCMW de cliënt helpen bij deze aanvraag.

(Ieder OCMW)

- Verlaging alimentatie: het OCMW kent bijzondere hulp toe aan personen die ernstige problemen hebben om het onderhoudsgeld voor hun kinderen te betalen of om de bijdrage voor een geplaatst kind te betalen. Hiervoor is nood aan een grondig sociaal en financieel onderzoek.

(Niet: OCMW Vosselaar, OCMW Meerhout, OCMW Balen OCMW Beerse, OCMW Hoogstraten, OCMW Grobbendonk, OCMW Lille, OCMW Oud-Turnhout, OCMW

Dessel, OCMW Hulshout, OCMW Kasterlee, OCMW Herselt, OCMW Westerlo, OCMW Retie, OCMW Mol, OCMW Merksplas - OCMW Lille doet dit wel bij personen die een leefloon of equivalent leefloon ontvangen, een gerechtelijke beslissing of een overeenkomst tot onderhoudsgeld of bijdrage kunnen voorleggen en effectief hun volledige onderhoudsgeld of bijdrage betalen en hiervan het bewijs kunnen voorleggen)

- Wachtlijst sociale woning: cliënten kunnen ingeschreven worden op de wachtlijst van de bouwmaatschappijen en sociale verhuurkantoren. In sommige gevallen wordt de cliënt hierin administratief ondersteund en/of gebeurt de opvolging door het OCMW.

(Ieder OCMW)

- Bepaalde zaken 'vertalen' naar cliënten: bepaalde cliënten hebben het moeilijk om informatie te begrijpen en hebben nood aan een 'vertaling' van deze informatie.

(Ieder OCMW en CAW De Kempen)

Bijlage 4

Financiële steunmaatregelen

- Huurwaarborg: voor veel cliënten is het onmogelijk om een huurwaarborg (bij verhuis naar andere woonst) te bekostigen. Daarom is het soms wel mogelijk om vanuit het OCMW een huurwaarborg voor te schieten, waar de cliënt dit in schijven terug stort.

(Ieder OCMW - OCMW Balen, OCMW Grobbendonk, OCMW Meerhout, OCMW Hulshout en OCMW Herselt kunnen tussenkomen in de eerste maand huur in een nieuwe woning indien het voor de cliënt niet mogelijk is om die zelf te betalen)

- Installatiepremie voor dak- en thuislozen: dak- en thuislozen die verhuizen naar een woonst kunnen, wanneer zij aan alle wettelijke voorwaarden voldoen, één keer in hun leven beroep doen op een installatiepremie. Deze is bedoeld om aankopen te doen om zich te settelen in de nieuwe woonst.

(Ieder OCMW)

- Toekenning huurtoelage: vanuit het OCMW kan er in sommige gevallen een tegemoetkoming in de huur gebeuren. Deze toekenning kan enkel onder bepaalde voorwaarden (en deze kunnen verschillen van OCMW tot OCMW).

(Niet: Sociaal Huis Merksplas, OCMW Baarle-Hertog, OCMW Rijkevorsel, OCMW Balen, OCMW Oud-Turnhout, OCMW Hulshout - OCMW Westerlo: mits akkoord van de schuldbemiddelaar en wanneer het in schijven terug betaald kan worden - OCMW Mol heeft het systeem van "steuntarief" (= niet-terugvorderbare steun) voor een specifieke doelgroep en onder bepaalde criteria - OCMW Meerhout heeft een barema-tussenkost op basis van een berekening)

- Medische kosten: voor sommige cliënten die hoge medische kosten moeten dragen en met een beperkt inkomen moeten leven, kunnen vanuit het OCMW een tegemoetkoming krijgen in deze medische kosten. De toekenning is afhankelijk van de cliënt zijn financiële situatie (financieel onderzoek nodig). Het is wel noodzakelijk dat het OCMW de cliënt financieel mee kan opvolgen.

(Ieder OCMW - OCMW Westerlo: mits akkoord van de schuldbemiddelaar en wanneer het in schijven terug betaald kan worden)

- Participatie en sociale activering (vroeger: socio-culturele participatie): onder bepaalde voorwaarden kunnen cliënten recht hebben op een tegemoetkoming in hun deelname aan sociale of culturele activiteiten. De erkenningsvoorwaarden en de hoogte van het bedrag hangt af van OCMW tot OCMW.

(Ieder OCMW en CAW De Kempen - OCMW Mol heeft vrijetijdscheque en steuntarief)

- Individueel verminderd tarief kinderopvang en OCMW-tarief kinderopvang: ouders moeten voor de kinderopvang voor elk kind een attest inkomenstarief aanvragen via mijn.kindengezin.be. Hier wordt automatisch hun tarief berekend en bekeken of zij recht hebben op een individueel verminderd tarief. Het OCMW kan hen administratief helpen met de aanvraag van het attest inkomenstarief. Wanneer cliënten met beperkte middelen het berekende tarief niet kunnen betalen, kunnen zij bij het OCMW een OCMW-tarief aanvragen. De voorwaarden voor dit OCMW-tarief zijn afhankelijk van het OCMW.

(Ieder OCMW)

- Sociaal tarief voorschoolse kinderopvang via een attest van het OCMW: na inkomensonderzoek kan de cliënt een minimumtarief bekomen voor de kostprijs van de voorschoolse kinderopvang indien het gaat over door Kind en Gezin erkende kinderopvang.

(Ieder OCMW)

- Voedselverdeelpunt: wanneer het menswaardig leven van de schuldenaar en zijn gezin omwille van onvoorziene omstandigheden niet gegarandeerd kan worden door de schuldbemiddelaar, kunnen ze in sommige gevallen beroep doen op een voedselverdeelpunt.

(Niet: OCMW Baarle-Hertog, OCMW Ravels, OCMW Rijkevorsel, OCMW Balen, OCMW Mol, OCMW Vorselaar - één keer per jaar bij OCMW Dessel en OCMW Retie - enkele keren per jaar bij OCMW Hulshout en OCMW Herselt, verder verwijst het OCMW de cliënten door naar voedselbanken in de buurt - via Kringkruidenier bij OCMW Olen)

- Huursubsidie: wanneer een cliënt beschikt over een laag inkomen en verhuist naar een woning van het sociaal verhuurkantoor of van een slechte woning naar een geschikte woning, of hij was dakloos en verhuist naar een woning, heeft hij waarschijnlijk recht op een huursubsidie. Het OCMW of de Woonwinkel kunnen administratieve hulp verlenen bij de aanvraag (<https://www.wonenvlaanderen.be/premies/voor-wie-de-vlaamse-huursubsidie>).

(Niet: OCMW Rijkevorsel, OCMW Oud-Turnhout)

- Federale verwarmingstoelage: wie met huisbrandolie, petroleum of bulkpropane gas verwarmt en kan aantonen dat hij/zij in een collectieve schuldenregeling zit, heeft recht op een tussenkomst in de verwarmingskosten. Dit kan je aanvragen bij het OCMW.

(Ieder OCMW)

- Doorstroomwoningen: in uitzonderlijke, dringende gevallen kan een cliënt tijdelijk beroep doen op een doorstroomwoning van het OCMW. Het betreft personen die in een noodsituatie verkeren, bijvoorbeeld door onbewoonbaar verklaring.

(Niet: OCMW Beerse, OCMW Baarle-Hertog, OCMW Lille, OCMW Balen, OCMW Oud-Turnhout, OCMW Hulshout, OCMW Retie, OCMW Meerhout)

- Energiefonds: OCMW's kunnen een tegemoetkoming doen in de energiefacturen van bepaalde cliënten die over een zeer beperkt inkomen beschikken of kunnen bijvoorbeeld een tussenkomst bieden in een energiescan van de woning.

(Ieder OCMW - OCMW Westerlo: mits akkoord van de schuldbemiddelaar en wanneer het in schijven terugbetaald kan worden.)

- Minimale levering aardgas: cliënten met een budgetmeter voor aardgas kunnen gedurende de winterperiode (1 december t.e.m. 31 maart) onder bepaalde voorwaarden en na financieel en sociaal onderzoek, gebruik maken van de minimale levering aardgas. Via het OCMW (en deze weer via de netbeheerder) kunnen cliënten een aanvraag doen voor een minimale oplading voor aardgas.

(Ieder OCMW)

- Steunpunt Vakantieparticipatie: Steunpunt Vakantieparticipatie is er voor mensen – wonend in Vlaanderen of Brussel – die om financiële redenen of bijzondere moeilijkheden niet op vakantie of daguitstap kunnen, zoals mensen met een laag inkomen, met een verhoogde tegemoetkoming, in schuldbemiddeling, ... Bevraag of het betrokken OCMW lid is van dit steunpunt.

(Ieder OCMW en CAW De Kempen dat lid is van het Steunpunt Vakantieparticipatie)

- Financiële steunen (zeer individueel): in bepaalde gevallen kan het OCMW een financiële steun geven aan de cliënt (al dan niet terugvorderbaar). Waarvoor, hoeveel en wanneer hangt sterk af van het OCMW zelf. Wel is het interessant om te weten dat er sinds 2013 een rapport is opgemaakt door Cebud (onderzoekscentrum) omtrent de verschillen in aanvullende steunen. Deze werden gekoppeld aan het minimale referentiebudget.

(Ieder OCMW – OCMW Westerlo: mits akkoord van de schuldbemiddelaar en wanneer het in schijven terugbetaald kan worden.)

- Diverse (niet elk OCMW)
 - Kortingsbon Kringwinkel
 - Kortingsbon kleding welzijnsschakels
 - Kortingsbon luiers welzijnsschakels
 - Vrijetijdspas
 - Kinderarmoedefonds
 - Tussenkost bijdrage mutualiteit
 - Toelage in eerste- en plechtige communie en feest van vrijzinnigen
 - Tussenkost in de begrafenis kosten
 - Transportkosten
 - Eindejaars- en sinterklaastoelage
 - Tussenkost in studiekosten
 - Tussenkost in Diftarfactuur
 - Tussenkost klus- en verhuiskosten
 - Installatiepakket
 - Kledijvergoeding
 - Tussenkost eersteleeftijdsmelk
 - Sociopas (OCMW Balen)
 - Sociaal tarief voor buurtrestaurant
 - Korting vrijetijdsparticipatie
 - Kaart sociaal betalende derde

Bijlage 5

Herentals, 21 April 2017

2200 HERENTALS

**Als instelling voor schuldbemiddeling
erkend bij MB van 2 juni 1998.
Erkenningsnummer : 14AB/74/98027**

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: <kenmerk dienst>

Contactpersoon: <naam m.a.>

Bijlagen:

Betreft: <naam cliënt(en) en adres>

Geachte,

Betrokkene(n) is/zijn bij onze dienst in budgetbeheer. Indien betrokkene(n) bij u op consultatie kom(t)(en), mag de rekening én het getuigschrift telkens worden opgestuurd naar het <naam dienst>t.a.v. <naam m. a.>.

De rekeningen zullen dan per overschrijving via het budgetbeheer van betrokkene(en) aan u betaald worden. De getuigschriften zullen wij innen bij de mutualiteit.

Indien er een behandeling nodig is die een hoge kostprijs heeft, gelieve onze dienst dan eerst te contacteren.

Alvast dank bij voorbaat.

Met vriendelijke groeten,

Namens de Sociale Dienst van het OCMW,

(naam m.a).